

PRIPREMA TRENINGA ZA NOVINARE/KE I STUDENTE/ICE NOVINARSTVA

KAKO PRIPREMITI TRENING ZA NOVINARE/KE I STUDENTE/ICE NOVINARSTVA?

Prvi korak je definisati ciljeve treninga. To može biti potrebno da bi se mediji i studenti/ce bolje upoznali s osnovnim pojmovima i činjenicama kada je u pitanju nasilje nad ženama, što će direktno voditi ka kvalitetnijem medijskom izvještavanju. Također, cilj treninga može biti i da se novinari/ke upoznaju s određenom formom nasilja, sa ulogom različitih institucija u sistemu zaštite i slično.

Evo nekih tema s kojim novinari/ke i studenti/ce novinarstva nisu dovoljno upoznati, a na koje su sami ukazali:

- Rad sa počiniocima nasilja nad ženama
- Zakonski okvir vezan za nasilje nad ženama i praksa
- Sa čim se suočavaju osobe koje rade sa ženama koje su preživjele nasilje i postoji li zaštita za njih?
- Kako saznati više o nekim drugim formama nasilja osim fizičkog: o ekonomskom, psihičkom, sajber (cyber) nasilju?
- Više o radu nevladinih organizacija na ovom polju
- Šta se dešava sa ženom kada izađe iz sigurne kuće? Kako izgleda proces uključivanja u društvo?

Dobro je da se na treningu nađu stručna lica, osobe koje imaju dugogodišnje iskustvo u radu na ovom pitanju, iz ugla nevladinih organizacija i institucija. Na ovaj način će novinari/ke dobiti priliku da direktno komuniciraju s izvorima informacija, što će biti od neprocjenjive važnosti za njihov dalji rad o ovoj temi.

PRIMJER RADIONICE ZA NOVINARE/KE I STUDENTE/ICE NOVINARSTVA

Tema radionice:

Izveštavanje o nasilju nad ženama

Ciljevi treninga:

- Predstaviti novinarima/kama i studentima/cama osnovne pojmove i činjenice kada je u pitanju nasilje nad ženama u BiH
- Ukazati novinarkama/ima i studentima/cama na drugačije pristupe ovoj temi, kako bi se poboljšalo njihovo izvještavanje

Trajanje radionice: 4 sata

MODUL 1: ŠTA JE NASILJE NAD ŽENAMA?

(120 minuta)

Ključna pitanja:

- Koji oblici nasilja nad ženama su najzastupljeniji u BiH?
- Statistike – šta nam o ovom problemu govore brojke?
- Mehanizmi zaštite od nasilja u porodici u BiH – mapiranje institucija.

Za pripremu ove sesije i prezentaciju možete koristiti istraživanja i publikacije koje su navedene u Aneksu 1 Priručnika (npr. istraživanje Agencije za ravnopravnost spolova, priručnike organizacije Prava za sve itd.) Važno je da informacije budu sažete i relevantne za grupu s kojom radimo – mnogo konkretnih primjera, iskustva s terena, ukazivanje na dobre i loše prakse svih koji su uključeni u proces zaštite od nasilja u porodici.

U pripremi prezentacije imajte na umu da radite sa novinarima/kama i studentima/cama novinarstva koji će kasnije pisati o ovoj temi.

Vježbe :

- *Kroz šta prolazi žena koja je žrtva nasilja u porodici?* Predstavite čitav krug nasilja i mogućnosti za izlaženje iz njega – od momenta kada se žena javi na SOS telefon ili pozove policiju do momenta kada stigne do sudnice.
- *Koliko znam o nasilju nad ženama?* Ovo je vježba koju možete raditi na samom početku radionice. Podijelite učesnicama/ima stikere i neka svako od njih napiše tri stvari koje svako od njih povezuje s nasiljem nad ženama. Zalijepite stikere na flip čart (*flip chart*) papir, pročitajte šta na njima piše. Ne komentarišite odmah, ali se obavezno na kraju ove sesije vratite na ono što je napisano – da li bi neko od učesnika/ca napisao/la nešto drugačije, ili nešto dodao/la? Šta?

MODUL 2: MEDIJI I NASILJE NAD ŽENAMA

(120 minuta)

Ključna pitanja:

- Koji su dominantni obrasci u medijskom izvještavanju o nasilju nad ženama?
- Koje su ključne greške i njihove posljedice?
- Koje izvore možemo konsultovati dalje? Koga je još trebalo konsultovati u prvoj verziji priče?
- Šta nam tekst govori o nasilju nad ženama kao društvenom problemu – možemo li ga povezati sa ostalim slučajevima, kako?

U prezentaciji možete koristiti Istraživanje o medijskom izvještavanju o rodno zasnovanom nasilju nad ženama u Bosni i Hercegovini (UN Women, 2016) i ovaj priručnik, kao i ostalu literaturu koja je vezana za medije i nasilje nad ženama u regiji (navedeno u Aneksu 1 Priručnika). Fokusirajte se na ona pitanja nad kojima novinari/ke imaju kontrolu – upamtite da naslovi tekstova, odluka u kojoj rubrici će završiti tekst i sl. nisu stvar odluke novinara/ki nego urednika/ca u medijima.

Vježbe i diskusije:

- *Moje iskustvo u izvještavanju o nasilju nad ženama?* Dajte prostora učesnicama/ima da odmah na početku predstave dobra i loša iskustva, da navedu šta im je bio najveći izazov, problem, kako su ga riješili, šta im nedostaje i slično. Mapirajte potrebe novinara/ki na ovaj način.
- *Studije slučaja (analiza u manjim grupama).* Izaberite 2-3 teksta (mogu biti kratke vijesti, intervjui, reportaže, video uradak) i podijelite grupu u manje timove (2-3). Neka svaki tim analizira po jedan tekst tako da uoči probleme, dobre stvari, ali i mogućnosti za dalji razvoj priče:
- Koje su statistike u lokalnoj zajednici i u državi kada je u pitanju nasilje nad ženama?
- Šta su uradile i šta će uraditi nadležne institucije u ovom slučaju, a šta se desilo sa prethodnim slučajevima?
- Iskustva žena koja su uspjele izaći iz kruga nasilja – koja je njihova poruka?

Novinari/ke izlaze s treninga sa bazično razrađenim temama na kojima mogu raditi u svojim redakcijama. Napomena: sa studentima/icama novinarstva obično se mora raditi dodatno na novinarskim formama i tehnikama, imajući u vidu njihov nedostatak praktičnog iskustva.

KAKO PRIPREMITI TRENING ZA BLOGERSKU ZAJEDNICU?

Prije svega, imajte na umu da blogeri nisu nužno novinari/ke, niti je blog novinarski tekst koji mora pratiti forme i profesionalne standarde. Naravno, to ne znači da blog smije pozivati na huškanje niti da smije širiti govor mržnje u javnom prostoru, pozivati na nasilje i slično. Ipak, treba imati u vidu da je to lični komentar koji može biti koristan, posebno u segmentu prevencije nasilja nad ženama, i koji može neposrednije ukazati na neke pojave i činjenice koje se tiču ovog problema.

U tom smislu trening za blogere može imati i vrlo konkretan cilj, odnosno rezultat: sa blogerima se može tokom treninga razraditi ideja za onlajn (*online*) kampanju koje će skrenuti pažnju javnosti na jedan specifičan aspekt nasilja nad ženama.

PRIMJER RADIONICE ZA BLOGERSKU ZAJEDNICU

Tema radionice:

Prevenција nasilja nad ženama

Ciljevi radionice:

- Predstaviti blogerima/blogerkama osnovne pojmove i činjenice kada je u pitanju nasilje nad ženama u Bosni i Hercegovini
- Ukazati blogerskoj zajednici na važnost njihovog aktivnog uključivanja u prevenciju i u podizanje javne svijesti kada je riječ o nasilju nad ženama

Trajanje radionice: 4 sata

MODUL 1: ŠTA JE NASILJE NAD ŽENAMA?

(120 minuta)

Ključna pitanja:

- Koji oblici nasilja nad ženama su najzastupljeniji u BiH?
- Statistike – šta nam o ovom problemu govore brojevi?
- Mehanizmi zaštite od nasilja u porodici u BiH – mapiranje institucija.

Za pripremu ove sesije i prezentaciju možete koristiti istraživanja i publikacije koje su navedene u Aneksu 1 Priručnika (npr. istraživanje Agencije za ravnopravnost spolova, priručnike organizacije Prava za sve itd.) Važno je da informacije budu sažete i relevantne za grupu s kojom radimo – mnogo konkretnih primjera, iskustava sa terena, ukazivanje na dobre i loše prakse svih koji su uključeni u proces zaštite od nasilja u porodici. U pripremi prezentacije imajte na umu da radite sa novinarima/kama i studentima/cama novinarstva koji će kasnije pisati o ovoj temi.

Vježbe :

- *Kroz šta prolazi žena koja je žrtva nasilja u porodici?* Predstavite čitav krug nasilja i mogućnosti za izlaženje iz njega – od momenta kada se žena javi na SOS telefon ili pozove policiju do momenta kada stigne do sudnice.
- *Koliko znam o nasilju nad ženama?* Ovo je vježba koju možete raditi na samom početku radionice. Podijelite učesnicama/ima stikere i neka svako od njih napiše tri stvari koje povezuje s nasiljem nad ženama. Zalijepite stikere na flip čart (*flip chart*) papir, pročitajte šta na njima piše. Ne komentarišite odmah, ali se obavezno na kraju ove sesije vratite na ono što je napisano – da li bi neko od učesnika/ca napisao/la nešto drugačije, ili nešto dodao/la? Šta?

MODUL 2:

AKCIJA PROTIV SAJBER (CYBER) NASILJA

(120 minuta)*

Ključna pitanja:

- Kako 'izgleda' sajber nasilje u BiH i koje su metode prevencije i borbe protiv sajber nasilja?
- Zajedničko pripremanje kampanje o podizanju javne svijesti o sajber nasilju i njegovim posljedicama

S obzirom na to da je publika ove ciljne grupe uglavnom onlajn (*online*) i da je kompjuterski pismena, rad sa blogerskom zajednicom može biti fokusiran na ovaj problem. Posebno zbog toga što nema mnogo literature o ovoj temi niti aktivnosti i inicijativa iz NVO sektora. Za pripremu radionice, pa i za eventualna gostovanja, mogu se konsultovati aktivistkinje iz organizacije "One World Platform", predstavnici/e Federalnog MUP-a, u okviru kojeg postoji odjeljenje koje se bavi ovim pitanjem, kao i Regulatorna agencija za komunikacije (RAK).

Vježbe i diskusije:

- Mapiranje sajber nasilja u BiH: Cijela grupa može mapirati ovaj vid nasilja tako što pretražuje slučajeve u Bosni i Hercegovini, konsultuje dostupnu literaturu i tekstove na ovu temu, kao i iskustva iz regiona.
- Kreiranje onlajn kampanje povodom ključnih datuma koji su važni za borbu protiv nasilja nad ženama – razmislite o specifičnim temama o kojima se može pisati. Kako možemo uobličiti poruke kampanje? Kome se obraćamo? Kako na najbolji način iskoristiti društvene mreže za slanje poruke ove kampanje?

**Sajber nasilje uzeto je kao primjer; vi se možete fokusirati i na neke druge oblike nasilja ili na druga pitanja koja su relevantna za prevenciju nasilja nad ženama.*

